

Zabavni dogodki iz minulosti.

Po raznih virih nabrala Gnjevoš in Internus.

12. Sorodstvo.

K cesarju Rudolfu je prišel nekdo iz mesta Lauingen in ga nagovoril:

»Najmogočnejši vladar! Prosim, podari mi kaj.«

»Zakaj naj ti kaj podarim?« vpraša cesar.

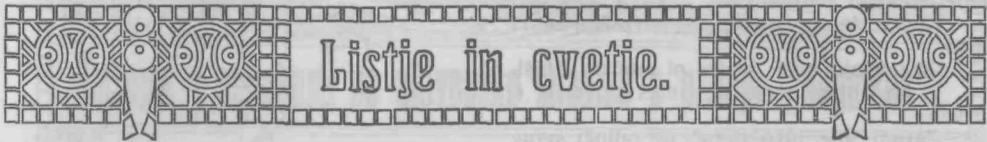
»Zato, ker sem tvoj sorodnik.«

»Po kom, dragi moj?«

»Po Adamu.«

»Dobro,« reče Rudolf, »pojdi in prinesi veliko široko vrečo.«

Ves vesel gre prosjak in prinese vrečo, v nadi, da bo kmalu polna denarja. Toda cesar vrže en vinar v vrečo in reče: »No, zdaj pa pojdi in skrbi, da vsak, ki je s teboj v tako bližnjem sorodstvu, podari ravno toliko, in tvoja vreča bo kmalu polna.«

Zakaj?

19. Zakaj so posebno koristni izprehodi v naravi? Najprej radi telesnega zdravja. Vdihava se svež in čist zrak; prosto gibanje in daljša hoja, zlasti še na kako višavo, pospešuje prebavo in krvotok. Kretanje v prosti naravi je vse kaj drugega nego telovadba v zaprtih prostorih.

A tudi dušni užitek nudi prosta narava. Kako razveseli naše oko lep razgled! Kako se pomnoži naše znanje, zlasti v naravoslovju, ako od blizu opazujemo predmete: kamenje, rudnine, živali, rastline; razmotrivamo delovanje in razne izpremembe v naravi. Z dobrim opazovanjem in točnimi slikami se sicer tudi nekaj doseže; toda vse kaj drugega je, ako se razne stvari same vidijo in opazujejo. Ptice petja in raznoterih živalskih glasov nikakor ni mogoče spoznati po opisovanju in pripovedovanju.

Seveda pravo dušno korist od takih izprehodov ima le tisti, ki z zanimanjem opazuje naravo in ne rine slepo naprej kot »božji volec«. Najboljše je, če se morejo izprehodi vršiti v družbi plemenitega, v naravoslovju dobro podkovanega spremljevalca, ki zna z nežnim čutom povzdigovati naše misli od lepote stvari do neskončne lepote, dobrote in modrosti njihovega Stvarnika.

Pristaviti nam je še to, da ima v naravi vsak letni čas svojo posebno mikavost in čarobnost za modrega šetalca.

Modrost v pregovorih, domačih in tujih.

Hiša.

Hiša brez molitve in pa polje brez dežja. Gost v hišo, Bog v hišo. (*Gostoljubnost spremlja blagoslov božji.*)

Od vsake hiše je pot v Rim. (*Pa tudi v nebesa.*)

Svoja hiša najboljša. — V svoji hiši je suh kruh boljši kot pečenka v tuji. — Vsak pes je lev v svoji hiši.

Strah je dobra reč pri hiši.

Vsaka hiša ima svoj križ.

V hiši je samo en hlapec, namreč gospodar.

V visoke hiše najprej tresči.

V majhni hiši velik mir.

Hiša, kjer je mir, je sreče vir.

Hiša se ceni po sosedih.

Pridnemu lakota le v hišo gleda, vanjo si ne upa.

V prazni hiši ni dobiti nobene miši.

Kdor trka na prazno hišo, mu nihče ne odpre.

Hiša brez ognjišča je malo vredna.

Vsaka hiša ima svoja vrata. (*Vsak se zna izgovarjati in opravičevati.*)

Težko tuji hiši služiti, še težje si hišo pridobiti.

Kdor hoče zidati hišo, mora temeljni kamen položiti na svojo denarnico. — Kdor s tujim denarjem hišo zida, kamenje na svoj grob nosi (svoji sreči k pogrebu zvoni.)

Pri stari hiši je vedno treba kaj popravljati.

Staro hišo pobelijo (preslikajo), če jo hočejo prodati.

Stari hiši pa novemu prijatelju ni zaupati.

V tuji hiši bodi napol nem, napol gluhi in napol slep.

Kdor ima stekleno hišo, ne sme kamenja metati na sosedovo streho.

Ako sosedova hiša gori, pazi na svojo.

Hišo je lažje zažgati nego pogasiti.

Če je hiša pogorela, pride brizgalnica prepozno.

Ni mogoče hkrati hišo pometati pa na njivi orati. (*Vsako delo ob svojem času!*)

Najprej je treba po hiši pomesti, potem pred vrati.

Če vsakdo pred svojo hišo pometa, bodo snažne vse ulice.

Kar se godi v tvoji hiši, o tem naj nihče ne sliši. — Kar se v hiši skuha, naj se v hiši sne.

Žena hiši tri ogle drži, mož le enega.

Hiša brez brade rada propade. (*Potrebuje moškega vodstva.*)

Kjer je žena pijanka, gre povodenj skozi hišo.

Ples imajo miši, kadar ni mačke v hiši.

V hiši obešenčevi ne smeš govoriti o vrveh.

Zaradi ene hiše berač ne odloži svoje malhe. — Slab berač, če se ne more ene hiše izogniti. (*Če v eni hiši ne dobi miloščine, poišče jo v drugi. Ob enem neuspehu naj ti ne upade pogum!*)

Od tvoje hiše do moje hiše je ravno tako daleč, kakor od moje hiše do tvoje hiše. (*Če kdo noče podati roke v spravo nasprotniku.*)

Iz nobene hiše ni nevoščljivost izgnana.

Reki: Na njem bi hišo zidal. (*Sme se mu popolnoma zaupati.*)

Hišo bi rad skozi okno vrgel. (*Če hoče kdo kaj nemogočega ali nesmiselnega storiti.*)

V tej hiši si dokuhal. (*Ne smeš se več prikazati. Ali: zapravit si jo.*)

Gorečo hišo zažigati. (*Brezpotrebno delo opravljati.*)

Rajši hoditi od hiše do hiše kot ... (*Beračiti.*)

Nisi na pravo hišo potrkal.

Hišo zidati na pesek.

Hiša mu bo skoro po bobnu zropotala. (*Prodana bo.*)

Hiter (hitro).

Kdor je hiter pri jelu, je tudi hiter pri delu.

Hitro pomagano, po dvoje pomagano.

Mali lonček hitro vzkipi. — Majhna posoda hitro zavre.

Hitro in dobro ne hodita skupno. (*Kar se preurno napravi, navadno ni veliko prida.*)

— Kar hitro nastane, tudi hitro razpade.

»Hitro je dobro,« je rekel martinček, »pocasi je pa tudi dobro.« (*Vsako reč ob svojem času!*)

Poslojpe brez strehe.

V družbi gostov se začne norčevati iz navzočega plešca človek, ki je bil sam tudi plešast, zakaj da nosi lasuljo. »Le poglej,« mu pravi, »da sem popolnoma brez las, pa vendar ne maram nositi lasulje.« — »Temu se ni čuditi,« ga zavrne oni, »kajti prazno poslojpe ne potrebuje strehe.«

Rešitev demanta v št. 7.

k
m a j
p e t e k
m e š e t a r
k a t e k i z e m
j e t i č e n
k a z e n
R e n
m

Prav so rešili: Kramar Anton, mizar v Mateni pri Igu; Humek Stefanija, učenka 8. razreda v Ljubljani; Vodenik Nada, Vera Gržina, Brinček Vlasta, Kregar Mimica, Prosen Marica, Ličan Marija, učenke v samostanu č. šolskih sester v Trnovem; Bischof Mimica, Hedi in Rudolf, v Ljubljani; Cuderman Ignacij, v Tupaličah; Grca Micika, Manica, Neža in Franc, na Spodnji Beli pri Kranju; Osterman Karlo, v Kandiji pri Novem mestu; Mrvolje Franjo, gimnazijec, Mrvolje Anica, Zalar Zvonka in Czerni Fanči, gojenke c. kr. učiteljšča; Zalar Rozalija in Eckert Franja, gojenki dekl. liceja; Černič Fani in Eckert Mimi, absolventinji trgovskega tečaja; Colja Leopold in Rozman Karl, realca, v Ljubljani; Benedik Marija, Bogomila, Janko in Gabriel, v Št. Vidu nad Ljubljano; Vajda Branko, učenec v Središču; Bohanec Franc, učenec VI. razr. pri Svetem Križu na Murskem polju; Jeglič Stanko, učenec VI. razreda c. kr. vadnice v Ljubljani; Držečnik Maksimiljan, v Ribnici na Pohorju; Pečar Marija, Feliks, Avrelija in Angela, Carnieli Gema, na Katinari pri Trstu.

Odgovor na šaljivo vprašanje v št. 7.

Soba z enim oknom.

„Vrtec“ izhaja 1. dne vsakega meseca in stane s prilogo vred za vse leto 5:20 K za pol leta 2:60 K. — Uredništvo in upravništvo Pred škofijo št. 9 v Ljubljani.